සංස්ථාපිත හා පුද්ගලික බදුකරණය

විෂය අංකය : 304

2024/2025 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා
යාවත්කාලීන කිරීම්

මෙම යාවත්කාලීන කිරීම් පරිශීලනය කළ හැකි වන්නේ
2024 අප්‍රේල් මස (එකොළොස්වැනි මුද්‍රණය)
මුද්‍රණය කරන ලද CPT ග්‍රන්ථයන් සමග පමණි.

වැදගත්:

මෙම විෂය නිර්දේශය යටතේ ඉදිරියේ දී පැවැත්වීමට නියමිත විභාග සඳහා පරීක්ෂා කිරීමට නියමිත තක්සේරු වර්ෂ පහත පරිදි වේ.

විභාගය		තක්සේරු වර්ෂය (Y/A)
2025 - ජූලි විභාගය	-	2024/2025
2026 - ජනවාරි විභාගය	-	2024/2025

ප්‍රකාශනය:

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

01 වන පරිච්ඡේදය | ශ්‍රී ලංකාවේ බදුකරණය හැඳින්වීම

-පිටුව 11-

බදුකරණය සඳහා වාසික බව නිර්ණය කිරීම

වගුව පහත පරිදි සංශෝධනය විය යුතු ය.

පැමිණීම	පිටවීම	ශ්‍රී ලංකාව තුළ
03.04.2024	21.05.2024	48
04.06.2024	30.07.2024	56
15.09.2024	14.11.2024	60
01.12.2024	22.12.2024	21
එකතුව		185

-පිටුව 11-

බදුකරණය සඳහා වාසික බව නිර්ණය කිරීම

වගුවට පසුව ඇති ඡේදයේ තක්සේරු වර්ෂය 2024/25 ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.

02 වන පරිච්ඡේදය | ආදායම් මූලාශ්‍ර

-පිටුව 23-

අංක 4 අනු අංකය යටතේ පහත කොටස ඉවත් විය යුතු ය.

ප්‍රමාණනය කිරීම

-පිටුව 33-

2.2.5.4.1 පොලී වියදම් - (12 වගන්තිය)

උදාහරණය පහත පරිදි සංශෝධනය විය යුතු ය.

නිමල් මහතා පරිගණක උපාංග විකිණීමේ ව්‍යාපාරයක් කරගෙන යයි. ඔහු බැංකු ණයක් ලබාගෙන ඇති අතර ණය මුදල පහත සඳහන් පරිදි භාවිත කර ඇත.

නව කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම සඳහා 50%ක්

කාර්ය මණ්ඩල වැටුප් ගෙවීම සඳහා 25%ක්

ඔහුගේ පුද්ගලික අරමුණු සඳහා 25%ක්

2023/2024 තක්සේරු වර්ෂය තුළ දී ඔහු රු.300,000 ක් ණය සඳහා පොලී ගෙවා ඇත. 2024/25 තක්සේරු වර්ෂය තුළ ඔහු කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල විකුණා ඇති අතර ණය සඳහා පොලිය රු. 250,000 ක් ගෙවා ඇත.

2023/24 තක්සේරු වර්ෂය තුළ, නිමල් මහතා නව කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම සඳහා ණය මුදලින් 50%ක මුදලක් යොදාගත් අතර එම වත්කම වසර තුළ ව්‍යාපාර කටයුතු සඳහා භාවිත කරන ලද බැවින් 12 (අ) වගන්තිය යටතේ ඔහුට රු. 150,000ක් (ණයවලින් 50%ක්) පොලී ලෙස අඩු කිරීමට හිමිකමක් ඇත.

එසේම, සේවක වැටුප් ගෙවීමට භාවිත කළ මුදල් මත ගෙවනු ලබන පොලිය 12 (අ) වගන්තිය අනුව ව්‍යාපාර ආදායම උත්පාදනය කිරීම සඳහා දරන ලද බැවින් නිමල් මහතාට රු. 75,000ක මුදලක් අඩු කිරීමට හිමිකම ඇත. ඔහුගේ පෞද්ගලික අරමුණු සඳහා භාවිත කරන ලද මුදල් වෙනුවෙන් ගෙවන ලද රු. 75,000ක පොලිය අඩු කළ නොහැකිය.

(ආ) තවද, කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම සඳහා යොදවා ඇති මුදල් මත 2024/25 තක්සේරු වර්ෂය තුළ ගෙවූ පොලී මුදලින් රු. 125,000ක් අදාළ වර්ෂය තුළ කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල ව්‍යාපාර කටයුතු සඳහා භාවිත නොකළ හෙයින් අඩු කිරීමට හිමිකමක් නැත.

-පිටුව 34-

උදාහරණය

තක්සේරු වර්ෂය 2024/25 ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.

-පිටුව 35-

2.2.5.4.4 පර්යේෂණ හා සංවර්ධන වියදම් - (15 වගන්තිය)

අවසාන ඡේදය ඉවත් කර ඇත.

-පිටුව 35-

උදාහරණය

තක්සේරු වර්ෂය 2024/25 ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.

-පිටුව 39-

උදාහරණය

පහත පරිදි සංශෝධනය විය යුතු ය.

ඉහත උදාහරණයේ යන්ත්‍රය සඳහා 2024/25 තක්සේරු වර්ෂයේ රු. 400,000ක අලුත්වැඩියා වියදමක් දැරිය යුතු බව උපකල්පනය කරන්න.

16 වන වගන්තිය යටතේ ප්‍රාග්ධන දීමනා සහ 14 වන වගන්තිය යටතේ වැඩිදියුණු කිරීමේ වියදම් පහත පරිදි අඩු කළ හැකිය.

2024/25 තක්සේරු වර්ෂයේ දරන වැඩිදියුණු කිරීමේ වියදම	= රු. 400,000
පෙර තක්සේරු වර්ෂය අවසානයේ දී වත්කමේ ලියාහල අගය (22/23)	= රු. 800,000
ක්ෂය වීමේ පදනමට එකතු කළ වියදම	= රු. 800,000 x 20%
	= රු. 160,000
ක්ෂය කිරීමේ පදනමට එකතු කළ යුතු අතිරික්ත වැඩිදියුණු කිරීමේ වියදම	= රු. 240,000

-පිටුව 40-

වගුව පහත පරිදි සංශෝධනය විය යුතු ය.

තක්සේරු වර්ෂය	ක්ෂය වීමේ පදනම	ඉතිරි වර්ෂ ගණන	ප්‍රාග්ධන දීමනාව	සමුච්චිත ප්‍රාග්ධන දීමනාව
2021/2022	1,000,000	5	200,000	200,000
2022/2023	800,000	4	200,000	400,000
2023/2024	600,000	3	200,000	600,000
2024/2025	**680,000**	**2**	**340,000**	**940,000**
2025/2026	340,000	1	340,000	1,280,000

-පිටුව 41/42-

2.2.5.4.10 අලෙවිකරණ සහ සන්නිවේදන වියදම්

මෙම අනුමාත්‍රකාව යටතේ ඇති සියල්ල ඉවත් කර ඇත.

-පිටුව 47-

2.3.10 ආයෝජන වත්කම් උපලබ්ධි කිරීමෙන් ලැබෙන ලාභ (ප්‍රාග්ධන ලාභ)

පළමු ඡේදයේ දෙවන වාක්‍ය ලෙස පහත වාක්‍යය ඇතුළත් විය යුතු ය.

ප්‍රාග්ධන ලාභ බද්ද පිළිබඳව 6 වන පරිච්ඡේදයේ දී සාකච්ඡා කෙරේ.

-පිටුව 47-

2.3.10 ආයෝජන වත්කම් උපලබ්ධි කිරීමෙන් ලැබෙන ලාභ (ප්‍රාග්ධන ලාභ)

පළමු ඡේදයට පසු පහත ඡේදය ඇතුළත් විය යුතු ය.

2025 අයවැය යෝජනා අනුව, තනි පුද්ගලයන් සඳහා බදු අනුපාතය 15% දක්වා ද, අනෙකුත් තැනැත්තන් සඳහා බදු අනුපාතය 30% දක්වා ද වැඩි කිරීමට යෝජනා කර ඇත.

-පිටුව 48-

අවසාන ඡේදයට පෙර ඡේදය පහත පරිදි සංශෝධනය විය යුතු ය.

එසේ වුව ද, තක්සේරු කරන ලද වටිනාකමෙන් ඒ වත්කමේ වෙළඳපළ වටිනාකම නිරූපණය නොවන බව බදු නිලධරයකුගේ මතය වන්නේ නම්, ඒ බදු නිලධරයා විසින් 38(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව වත්කමක් සඳහා ලැබුණු ප්‍රතිෂ්ඨාව නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි ය.

03 වන පරිච්ඡේදය | වාසික පුද්ගලයන් සහ සමාගම් සඳහා බදුකරණය

-පිටුව 57-

3.2.2 සුදුසුකම් ලබන ගෙවීම් සඳහා අදාළ වන සීමාවන්

පුද්ගලික සහන (a) අනුකොටස අවසානයට පහත කොටස එක් විය යුතු ය.

2025 අංක 02 දරණ දේශීය ආදායම් (සංශෝධන) පනත මගින් 2024.04.01 දින සිට පුද්ගලික සහනය රු. 1 800 000ක් දක්වා වැඩි කරන ලදී.

-පිටුව 57-

ප්‍රශ්නය 01

තක්සේරු වර්ෂය 2024/25 ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.

-පිටුව 58-

ප්‍රශ්නය 2

තක්සේරු වර්ෂය 2024/25 ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.

-පිටුව 58-

ප්‍රශ්නය 3

තක්සේරු වර්ෂය 2024/25 ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.

-පිටුව 58-

ප්‍රශ්නය 4

තක්සේරු වර්ෂය 2024/25 ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.

-පිටුව 59-

ප්‍රශ්නය 5

තක්සේරු වර්ෂය 2024/25 ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.

-පිටුව 59-

පිළිතුර 5

තක්සේරු වර්ෂය 2024/25 ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.

-පිටුව 59-

3.3.1.1 වාසික සහ නිර්වාසික පුද්ගලයන් සඳහා වූ බදු අනුප්‍රමාණ

වගුවට පසුව පහත කොටස එක්විය යුතු ය.

2025 අංක 2 දරණ දේශීය ආදායම් (සංශෝධන) පනත අනුව 2025.04.01 දින සිට පහත බදු අනුපාත අදාළ වේ.

-පිටුව 60-

3.3.2.1 ආයෝජන වත්කම් උපලබ්ධි කිරීමෙන් ලද ලාභ මත -10%

පහත කොටස එක් විය යුතු ය.

2025 අයවැය යෝජනා මගින් 15% දක්වා වැඩි කිරීමට යෝජනා කර තිබේ.

-පිටුව 60-

3.3.2.2 සේවාන්ත ප්‍රතිලාභ මත අදාළ වන අඩු බදු අනුප්‍රමාණ

ඉහත අනුමාත්‍රකාවට පසුව පහත කොටස එක් විය යුතු ය.

3.3.2.3

2025 දේශීය ආදායම් (සංශෝධන) පනත අනුව 2025.04.01 දින සිට පහත ආදායම් උපරිම 15%ක බද්දට යටත් වේ.

1. ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටත දී ප්‍රයෝජනයට ගැනීම පිණිස ශ්‍රී ලංකාව තුළ දී හෝ ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටත දී යම් තැනැත්තෙකු වෙත සපයන සේවා සඳහා ගෙවීම, විදේශීය ව්‍යවහාර මුදලින් ලැබෙන අවස්ථාවක සහ බැංකුවක් හරහා ශ්‍රී ලංකාවට ප්‍රේෂණය කරනු ලබන අවස්ථාවක එම ලාභ
2. විදේශ ප්‍රභවයකින් ලබන ලාභ විදේශ ව්‍යවහාර මුදලින් බැංකුවක් හරහා ශ්‍රී ලංකාවට ප්‍රේෂණය කර ඇත්නම්

බදු අය කළ හැකි ආදායම		**අනුපාතය**
පළමු	1 000 000	6%
ඊළඟ	500 000	15%
ඊළඟ	500 000	24%
ඊළඟ	500 000	30%
ඉතිරිය		36%

-පිටුව 60-

3.3.3 තනි පුද්ගලයන්ට අදාළ වන වැඩි බදු අනුප්‍රමාණ

ඡේදය අවසානයට පහත කොටස එක් කළ යුතු ය.

2025.03.31 දක්වා

2025.04.01 සිට 45%

-පිටුව 60-

3.3.4 සමාගම් සඳහා අදාළ වන බදු අනුප්‍රමාණ (පළමු උපලේඛනය)

පහත පරිදි වගුව සංශෝධනය විය යුතු ය.

ලැබීම් සහ ලාභ වලින්	2022.09.30 දක්වා	2022.10.01 සිට
සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසාය (SME)	14%	30%
විදේශ මුදල් වලින් ශ්‍රී ලංකාවට ප්‍රේෂණ ලැබෙන භාණ්ඩ අපනයනය කිරීම	14%	30%

නිශ්චිත ව්‍යවසායක	14%	30%
අධ්‍යාපන සේවා සැපයීම	14%	30%
සංචාරක ව්‍යාපාර ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා වූ ව්‍යවසාය	14%	30%
ඉදිකිරීම් සේවා සැපයීම	14%	30%
කෘෂි පිරිසැකසුම්	14%	30%
සෞඛ්‍ය රැකවරණ සේවා සැපයීම	14%	30%
වාසික සමාගමකින් ලද ලාභාංශ වලින් ලැබීම	14%	30%
මැණික් හෝ ස්වර්ණාභරණ සම්බන්ධයෙන් ලැබුණු ප්‍රතිෂ්ඨාව	14%	30%
විවිධ රාජ්‍ය ආයතන සඳහා සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ උපකරණ සැපයීමෙන් BOI සමග ලියාපදිංචි අපනයන සමාගම	14%	30%
පුනර්ජනනීය බලශක්ති ප්‍රභවයන් භාවිතා කරමින් නිපදවන ලබන විදුලිය ජාතික විදුලිබල පද්ධතියට සැපයීමෙන් ලබන ලැබීම සහ ලාභ	14%	30%
නිෂ්පාදනය	18%	30%
ඔට්ටු ඇල්ලීම හා සූදු පැවැත්වීම (2025.04.01 දින සිට 45%)	40%	40%
ඕනෑම මත්පැන් හෝ දුම්වැටි නිෂ්පාදනය, විකිණීම සහ ආනයනය (2025.04.01 දින සිට 45%)	40%	40%
අනෙකුත් ව්‍යාපාර	24%	30%
විදේශ ව්‍යවහාර මුදලින් උපයන ලද ශ්‍රී ලංකාවට ප්‍රේෂණය කරන ලද විදේශ ප්‍රභවයකින් ලැබුණු ලාභ (2025.04.01 දින සිට 15%)		
බැංකුවක් හරහා ශ්‍රී ලංකාවට ප්‍රේෂණය කරන ලද විදේශ ව්‍යවහාර මුදලින් උපයන ලද විදේශ සේවා ආදායම (2025.04.01 දින සිට 15%)		

-පිටුව 67-

(u) (ii) අනු කොටස ආරම්භයට පහත කොටස එක් විය යුතු ය.

2020.01.01 සිට 2025.03.31 දක්වා

-පිටුව 67-

(u) (iii) අනු කොටස ආරම්භයට පහත කොටස එක් විය යුතු ය.

2020.01.01 සිට 2025.03.31 දක්වා

-පිටුව 68-

පහත කොටස ඉවත් විය යුතු ය.

(w) (පවතින ව්‍යවසායක් බෙදා වෙන්කිරීමෙන් හෝ ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමෙන් පිහිටවනු නොලැබූ) 2021 අප්‍රේල් මස 1 වන දින හෝ ඉන් පසුව, නමුත් 2023.04.01 දිනට ප්‍රථම ආරම්භ කරන ලද පහත දැක්වෙන යම් අලුත් ව්‍යවසායකින්, කොන්දේසිවලට යටත්ව සහ මෙහි සඳහන් කාලය සඳහා යම් තැනැත්තකුට (පනතේ 4 වන පරිච්ඡේදය යටතේ ගණනය කරන ලද පරිදි ඒ ව්‍යාපාරයේ ප්‍රාග්ධන

වත්කම් සහ වගකීම් උපලබ්ධි කිරීමෙන් ලැබුණු යම් ලැබීමක් හැර) ඒ ව්‍යාපාරයෙන් ලැබුණු හෝ ව්‍යුත්පන්න වූ ලැබීම් සහ ලාභ:-

(i) දැනටමත් ඉදිකිරීමේ කර්මාන්තයෙහි භාවිත කරනු ලැබ ඇති ද්‍රව්‍ය ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටුවන ලද, තෝරාගත් වෙනමම වූ වැඩබිමක ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කරන ලද ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය විකිණීමෙහි නිරත ව්‍යවසායකට, වසර දහයක කාල සීමාවක් සඳහා (තමා විසින්ම ඒ කොන්දේසිවලට අනුව වැඩබිමක ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කරන ලද ඉදිකිරීමේ ද්‍රව්‍ය භාවිත කරමින් යම් තැනැත්තකු ඉදිකිරීම් සේවා සැපයීමෙහි නිරතවන අවස්ථාවක, ඒ තැනැත්තා විසින් ඒ ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය පවතින වෙළඳපොළ මිලට ඉදිකිරීම් සේවාවන් සඳහා විකුණනු ලැබූ ලෙසට සලකනු ලැබිය යුතු ය.)

(ii) තාක්ෂණික සහ වෘත්තීය අධ්‍යාපනය සහ පුහුණුව සංකල්පය (TVET සංකල්පය) යටතේ ප්‍රමිතිගත කර ඇති සහ තෘතීයික හා වෘත්තීය අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව විසින් නියාමනය කරනු ලබන යම් වෘත්තීය අධ්‍යාපන ආයතනයකින් වෘත්තීය අධ්‍යාපනය සාර්ථකව සම්පූර්ණ කිරීමෙන් පසුව යම් පුද්ගලයකු විසින් 2021 අප්‍රේල් මස 1 වන දින හෝ එදිනට පසුව නමුත් 2023.04.01 දිනට පෙර ආරම්භ කරන ලද යම් ව්‍යාපාරයකට, වසර පහක කාලසීමාවක් සඳහා

(iii) ශ්‍රී ලංකාව තුළ බෝට්ටු හෝ නැව් නිෂ්පාදනය කිරීමේ කාර්යය සඳහා නේවාසික තැනැතත්කු විසින් ආරම්භ කරන ලද ව්‍යවසායකට, ඒ බෝට්ටු හෝ නැව් සැපයීමෙන් ලැබුණු හෝ ව්‍යුත්පන්න වූ යම් ලැබීම් සහ ලාභ, වසර හතක කාලසීමාවක් සඳහා

(iv) මෙගා වොට් සියයකට නොඅඩු සූර්ය හෝ සුළං බලශක්තියක් නිපදවීමේ හැකියාව සහිතවපිහිටුවන ලද සහ ඒ බලශක්තිය ජාතික විදුලි බල පද්ධතියට සපයන යම් පුනර්ජනනීය බලශක්ති ව්‍යාපෘතියකට, වසර හතක කාලසීමාවක් සඳහා

(v) ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය ශ්‍රමය හා දේශීය අමුද්‍රව්‍ය භාවිත කරමින් සන්නිවේදන කුළුණු සහ ඒ ආශ්‍රිත උපකරණ ඉදිකරන සහ ස්ථාපනය කරන හෝ ඒ ඉදිකිරීම් හෝ ස්ථාපනය සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණික සේවා සපයන 2021 ජනවාරි මස 1 වන දින හෝ එදිනට පසුව, නමුත් 2023.04.01 දිනට පෙර වාසික පුද්ලගලයකු විසින් ආරම්භ කරන ලද ව්‍යවසායකට, වසර පහක කාලසීමාවක් සඳහා

(vi) කොළඹ සහ හම්බන්තොට වරායවල, බන්ධිත ගුදම් හෝ අක්වෙරළ ව්‍යාපාරයට සම්බන්ධ ගුදම් බදු දීම සඳහා වන ව්‍යවසායකට, යම් තැනැතත්කු ඒ ව්‍යවසාය සඳහා වූ ආයෝජනය 2021 අප්‍රේල් මස 1 වන දින හෝ එදිනට පසුව, නමුත් 2023.04.01 දිනට පෙර කර ඇත්නම්

-පිටුව 71-

ප්‍රශ්නය 6

තක්සේරු වර්ෂය 2024/25 ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.

-පිටුව 71-

ප්‍රශ්නය 7

තක්සේරු වර්ෂය 2024/25 ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.

තොරතුරු අංක 1හි රු. 200 000ක ප්‍රසාද දීමනාවක් 2025 මාර්තු මාසයේ දී ලැබුණි ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.

-පිටුව 71/72-

ප්‍රශ්නය 7

තක්සේරු වර්ෂය 2024/25 ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.

-පිටුව 73-

ප්‍රශ්නය 8

තක්සේරු වර්ෂය 2025 ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.

-පිටුව 74-

වගුව - මූල්‍ය වියදම් පහත පරිදි සංශෝධනය විය යුතු ය.

2022/23 තක්සේරු වර්ෂයේ දී ලබාගත් බැංකු ණය සඳහා ගෙවූ පොලිය (2024.03.31 දිනට ණය ශේෂය රු. 44,900,000කි.)

-පිටුව 75-

සමුච්චිත ක්ෂය වගුව පහත පරිදි සංශෝධනය විය යුතු ය.

වත්කම් වර්ගය	2024 අප්‍රේල් 01 දිනට ශේෂය රු.	වර්ෂය සඳහා ක්ෂය රු.	ඉවත් කිරීම් රු.	2025 මාර්තු 31 දිනට ශේෂය රු.
ගොඩනැගිලි	6,750,000	750,000	-	7,500,000
යන්ත්‍ර	9,750,000	1,252,000	-	11,002,000
පරිගණක	1,015,000	170,000	-	1,185,000
දේශීයව සංවර්ධනය කළ මෘදුකාංග	300,000	100,000	-	400,000
මෝටර් වාහන	3,542,000	2,337,000	(1,500,000)	4,379,000
ගෘහභාණ්ඩ	1,116,000	136,000	-	1,252,000
අස්පෘශ්‍ය වත්කම්	-	400,000	-	400,000
එකතුව	22,473,000	5,145,000	(1,500,000)	26,118,000

-පිටුව 75-

අනු අංක 3 හි තක්සේරු වර්ෂය 2021/22 ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.

-පිටුව 75-

අනු අංක 7 හි දිනය 2024.04.01 ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.

-පිටුව 75-

අනු අංක 12 හි තක්සේරු වර්ෂය 2023/24 ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.

-පිටුව 75-

අනු අංක 12 ට පසු තක්සේරු වර්ෂය 2024/25 ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.

-පිටුව 76-

පිළිතුර 8

පහත පරිදි සංශෝධනය විය යුතු ය.

2024/25 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා බදු ගණනය කිරීම

					+	-
					රු.	රු.
බද්දට පෙර ලාභය					9,240,000	
කුලී ආදායම						5,400,000
ලාභාංශ - ආයෝජන ආදායම්						1,720,000
භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර මත පොලිය - ආයෝජන ආදායම්						1,600,000
ලොරි රථය විකිණීමේ ගිණුම්කරණ ලාභය					1,200,000	
<u>තුලනය කිරීමේ දීමනාව</u>						
ලාභය/අලාභය = 1,300,000 -(4,000,000 – (4,000,000x20x3) = 1,300,000 – 1,600,000 අලාභය = (300,000)						300,000
ගිණුම්කරණ ක්ෂය					4,745,000	
ක්‍රමක්ෂය					400,000	
<u>ප්‍රාග්ධන දීමනා</u>	<u>අත්පත් කර ගත් දිනය</u>	<u>පිරිවැය</u>				
ගොඩනැගිලි	17/18	15,000,000	10%			1,500,000
යන්ත්‍ර	17/18	21,000,000	33.33%	සම්පූර්ණයෙන් අඩු කර ඇත		-
යන්ත්‍ර	24/25	3,675,000	වසර 5			735,000
පරිගණක	17/18	1,450,000	25%	සම්පූර්ණයෙන් අඩු කර ඇත		
පරිගණක	24/25	120,000	වසර 5			24,000
දේශීය මෘදුකාංග	17/18	500,000	100%	සම්පූර්ණයෙන් අඩු කර ඇත		-
විකුණූ ලොරි රථය	18/19	4,000,000	ප්‍රාග්ධන දීමනා නැත			-
වාහන - ඉතිරිය	17/18	2,650,000	20%	සම්පූර්ණයෙන් අඩු කර ඇත		530,000

කල් බදු ලොරි රථය	24/25	6,400,000	වසර 5			1,280,000
මෝටර් රථය	24/25	2,000,000	ප්‍රාග්ධන දීමනා නැත			-
ගෘහ භාණ්ඩ	17/18	1,240,000	20%			248,000
ගෘහ භාණ්ඩ	24/25	50,000	වසර 5	සම්පූර්ණයෙන් අඩු කර ඇත		10,000
අස්පෘශ්‍ය වත්කම	24/25	2,000,000	වසර 20			100,000
අළුත්වැඩියා රු.60,000 - ඉඩදේ						
ඉදිකිරීමේ පිරිවැය - ප්‍රාග්ධන ස්වරූපය					600,000	
<u>වැඩි දියුණු කිරීම්</u>						
31.03.2023 දින බදු මත ලියා හළ අගය		6,000,000				
	ලියා හළ අගයෙන් 5%	300,000				
සත්‍ය පිරිවැය		600,000				300,000
කළමණාකරුගේ නිවස සඳහා ගෙවූ දළ කුලිය					504,000	
කළමණාකරුගේ මාසික පාරිශ්‍රමිකය			170,000			
නිවාස ප්‍රතිලාභය - නිදහස්						
බොල් හා අඩමාන ණය සඳහා වෙන් කිරීම					280,000	
ලියා හැරීම - සම්පූර්ණයෙන් ඉඩදේ						
සංග්‍රහ වියදම් - ඉඩනොදේ					210,000	
කුලී - ඉඩ දේ.						
පරිත්‍යාග					1,000,000	
ගෙවූ පොලිය (18 වන වගන්තිය)						
කොටස් ප්‍රාග්ධනය + සංචිත				10,000,000		
A X B (B=4)			10,000,000 x 4 = 40,000,000			
ගෙවූ පොලිය				7,000,000		
ණය		44,900,000				
කල් බදු ප්‍රාග්ධනය (6,400,000 – 1,300,000)		5,100,000		50,000,000		
(වෙනත් ණයහිමියන් නොමැති බව උපකල්පනය කර)						
ඉඩදිය හැකි මූල්‍ය වියදමට අදාළ මූල්‍ය සාධනපත්‍ර ප්‍රමාණය			7/50 = 0.14			
ඉඩ දිය හැකි ප්‍රමාණය = (A x B x අනුපාතය)		40,000,000 x 0.14		5,600,000		

ඉඩ නොදෙන ප්‍රමාණය (ඉදිරියට ගෙන යා හැක)		7,000,000-5,600,000			1,400,000	
(අනෙකුත් සියළු වියදම් පාලනය නොකළ ගනුදෙනුවලින්, ආදායම ලබා ගැනීමේ දී දරන ලද වියදම් බව උපකල්පනය කරන්න).						
					19,579,000	7,569,000
අලාභවලට පෙර ගලපන ලද ලාභය					12,010,000	
අඩු කළා ඉදිරියට ගෙන ආ අලාභ					(5,000,000)	
ව්‍යාපාර ආදායම					7,010,000	
ආයෝජන ආදායම - සටහන 01					1,600,000	
තක්සේරු කළ හැකි ආදායම					**8,610,000**	
සුදුසුකම් ලබන ගෙවීම්						
බදු අය කළ හැකි ආදායමෙන් 1/5 හෝ රු. 500,000 යන දෙකෙන් අඩු ගණන					(500,000)	
බදු අය කළ හැකි ආදායම					8,110,000	
බදු වගකීම ව්‍යාපාර ආදායම -			8,110,000 x 30%			2,433,000
අඩු කළා : බදු බැර						-
ගෙවිය යුතු ඉතිරි බද්ද						**2,433,000**

-පිටුව 77-

වගුව - වැඩි දියුණු කිරීම්

31.03.2024 දින බදු මත ලියා හල අගය ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.

-පිටුව 78-

3.8 පැවරුම් මිලකරණය

'අසම්බන්ධිත මිල'.... ඡේදයට පසුව ඇති ඡේදයේ දිනය 2021.03.02 ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.

04 වන පරිච්ඡේදය | විවිධ ව්‍යවසායන් මත බදුකරණය

-පිටුව 85-

ප්‍රශ්නය 1

තක්සේරු වර්ෂය 2024/25 ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.

-පිටුව 87-

4.2.2.1.1 භාර මත බද්ද පැනවීම

අවසාන ඡේදයේ තක්සේරු වර්ෂය 2024/25 ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.

-පිටුව 87/88-

ප්‍රශ්නය 2

පහත පරිදි සංශෝධනය විය යුතු ය.

වරුණි සහ තනුජා නිවුන් සහෝදරියන් වන අතර ඔවුන්ගේ පියා වන මෙත්තානන්ද මහතා විසින් පිහිටුවූ අවලංගු කළ නොහැකි භාරයක අර්ථලාභීන්ය. භාරය, වෘත්තීය භාරකරුවකු වන වීරක්කොඩි මහත්මිය විසින් කළමනාකරණය කරනු ලබන අතර භාරයේ ආදායමෙන් රු. මිලියන 1 ක වාර්ෂික ගාස්තුවක් ඇයට ගෙවනු ලැබේ. භාර ඔප්පුව අනුව, භාරයේ වත්කම්, ගොවීන්ට රු. මිලියන 40කට කුලියට දුන් (එයින් කුලී ආදායමක් ලබන) විශාල ගොවිබිම් තුනකින් සමන්විත වේ. මෙම ඉඩම භාරකරු විසින් කළමනාකරණය කළ යුතු අතර අර්ථලාභීන්ගේ ඉදිරි ජීවිත කාලය පුරා ඔවුන්ගේ අධ්‍යාපන හා සෞඛ්‍ය වියදම් සඳහා පමණක් ආදායම භාවිත කළ යුතුය. වරුණි හා තනුජා යන දෙදෙනාටම වයස අවු. 21ට එළඹීමෙන් පසු, රුපියල් මිලියන 10 බැගින් කුලී ආදායමෙන් ඉල්ලා සිටීමට අයිතිය ඇත. මෙම දෙදෙනා 2024 ජූලි 01 වන දින අවු. 21ට එළඹෙයි. භාරයේ තක්සේරු වර්ෂය 2025 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වෙයි.

2024/25 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා වරුණි, තනුජා සහ භාරයේ බදු වගකීම වෙන් වෙන්ව ගණනය කරන්න.

-පිටුව 90-

4.4 රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන

(b) අනු කොටසේ තක්සේරු වර්ෂය 2024/25 ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.

-පිටුව 90-

ප්‍රශ්නය 3

තක්සේරු වර්ෂය 2024/25 ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.

-පිටුව 92-

ප්‍රශ්නය 4

තක්සේරු වර්ෂය 2024/25 ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.

05 වන පරිච්ඡේදය | බැඳීම් හා ක්‍රියාපටිපාටි

-පිටුව 96-

ප්‍රශ්නය 1

පහත පරිදි සංශෝධනය විය යුතු ය.

සරත් 2024/25 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා රු. 900,000/- ක් ගෙවිය යුතු බද්ද ලෙස ඇස්තමේන්තුගත කර ඇත. පළමු වාරිකය ලෙස රු. 225,000/- ක් ගෙවා ඇත. 2024 නොවැම්බර් 15 දක්වා අත්තිකාරම් ආදායම් බදු (AIT) බැර රු. 45,000/- කි.

- දෙවන වාරිකය සඳහා ගෙවිය යුතු වාරිකය ගණනය කරන්න.
- ගෙවිය යුතු නියමිත දිනය සඳහන් කරන්න.

-පිටුව 96-

පිළිතුර 1

නියමිත දිනය 2024 නොවැම්බර් 15 ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.

-පිටුව 97-

5.1.2 තක්සේරු මත ගෙවිය යුතු බද්ද

උදාහරණය පහත පරිදි සංශෝධනය විය යුතු ය.

උදා :- ත/ව 2024/25 - 2025 සැප්තැම්බර් 30

-පිටුව 97-

- **බද්දට යටත් සෑම තැනැත්තෙකු විසින්ම [93 (1) වගන්තිය]**

පළමු ඡේදය පහත පරිදි සංශෝධනය විය යුතු ය.

යම් තක්සේරු වර්ෂයක් සඳහා ආදායම් බද්දට යටත් සෑම තැනැත්තෙක්ම (පහත අවස්ථාවන්වලදී හැර) තක්සේරු වර්ෂය අවසානයේ සිට මාස 8 කට නොඅඩු කාලයක දී කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කළ යුතුය. එනම් 24/25 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා ආදායම් වාර්තාව 2025 නොවැම්බර් 30 දිනට පෙර ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

-පිටුව 101-

5.3.5 කාල කඩඉම් ප්‍රතිපාදන (135 වගන්තිය) යටතේ ඇති කරුණු සියල්ල අවසානයට පහත කොටස ඇතුළත් විය යුතු ය.

2023.04.01 වන දින සිට පසුව එළඹෙන දින දී සහකාර කොමසාරිස්වරයාට මුල් තක්සේරුව පහත සීමාවන්ට යටත්ව තව දුරටත් සංශෝධනය කළ හැකි ය.

1. ස්ව තක්සේරුවන් සඳහා ස්ව තක්සේරු වාර්තාව ගොනු කළ දින සිට මාස 30ක් හෝ
2. වෙනත් තක්සේරුවක් සඳහා තක්සේරුව බදු ගෙවන්නාට භාර දීමෙන් මාස 30ක් ඇතුළත හෝ
3. සංශෝධිත තක්සේරු දැන්වීම බදු ගෙවන්නාට භාර දීමෙන් වසරක් ඇතුළත

-පිටුව 106-

5.6 ආපසු ගෙවීම් (150 වගන්තිය)

පස්වෙනි අනු කොටස ආරම්භයට පහත කොටස එක්විය යුතු ය.

2024.04.01 දිනට පෙර

-පිටුව 106-

5.6 ආපසු ගෙවීම් (150 වගන්තිය)

හයවෙනි අනු කොටස ලෙස පහත කොටස එක්විය යුතු ය.

2024.04.01 වන දින සිට ආපසු ගෙවීම් ඉල්ලීමක් අදාළ තක්සේරු වර්ෂය අවසානයේ සිට මාස 30ක් ඇතුළත සිදු කළ යුතු ය.

06 වන පරිච්ඡේදය | රඳවා ගැනීමේ බදු සහ ප්‍රාග්ධන ලාභ බද්ද හා බදුකරණයට අදාල නඩු තීන්දු

-පිටුව 116-

6.1.2.2 ආයෝජන ප්‍රතිලාභවලින් (84, 84A වගන්ති) සහ සේවා ගාස්තු හා කොන්ත්‍රාත් ගෙවීම්වලින් (85 වගන්තිය) බද්ද රඳවා ගැනීම (අත්තිකාරම් ආදායම් බද්ද)

වගුව පහත පරිදි සංශෝධනය විය යුතු ය.

ගෙවීම	අදාළ ර.ගැ.බ. අනුප්‍රමාණය (%)
85(2) වගන්තිය සහ 2018 අප්‍රේල් 01 දිනැති අංක 2064/51 දරන අති විශේෂ ගැසට් නිවේදනය ප්‍රකාරව ගොඩබිම, මුහුදු හෝ ගුවන් ප්‍රවාහනය හෝ විදුලි සංදේශ සේවා සම්බන්ධයෙන් නිර්වාසික තැනැත්තන් හට සිදු කරන ගෙවීම්	2%

ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරිය විසින් පවත්වනු ලබන වෙන්දේසියක දී යම් මැණික් විකුණුම්කරුවෙකුට ගෙවිය යුතු විකුණුම් මිල	2.5%
ගෙවීම් කරන තැනැත්තාගේ සේවා නියුක්තිකයෙකු නොවන වාසික පුද්ගලයෙකු වෙත සේවා ගාස්තුවක් කිරීමේ දී (ලිත් මාසයකට මුළු ගෙවීම රු. 100 000 ඉක්මවන්නේ නම්,) (අ) ඉගැන්වීම, දේශන පැවැත්වීම, විභාගයක් පරීක්ෂා කිරීම, නිරීක්ෂණය කිරීම හෝ අධීක්ෂණය කිරීම වෙනුවෙන් (ආ) වාසික රක්ෂණ අලෙවි හෝ තැරැව් අනුයෝජිතයෙකු සඳහා කොමිස් මුදලක් හෝ බ්‍රෝකර් ගාස්තුවක් ලෙස (ඇ) වෛද්‍යවරයෙකු, ඉංජිනේරුවරයෙකු, ගණකාධිකාරීවරයෙකු, නීතිඥයෙකු, මෘදුකාංග සංවර්ධනකරුවෙකු, පර්යේෂකයෙකු, අධ්‍යාපනවේදියෙකු හෝ නියමයක් මගින් නියෝග කර ඇති ස්වාධීන සේවා සපයන්නෙකු ලෙස ස්වාධීන සේවා සපයන්නෙකුගේ තත්ත්වයෙන් යුක්ත එවැනි පුද්ගලයෙකු විසින් සපයන සේවා සඳහා	මුළු ගෙවීම මත 5%
2025.04.01 දින සිට ගෙවූ පොලිය හෝ වට්ටම 2025.03.31 දක්වා	10%
වාසික තැනැත්තෙකුට කුලී (දේ.ආ.ප. 195 වගන්තියේ අර්ථ දක්වා ඇති පරිදි) ගෙවීම් (ලිත් මසකට මුළු මුදල රු. 100 000 ඉක්මවන්නේ නම්)	මුළු ගෙවීම මත 10%
ලොතරැයි, ත්‍යාග, ඔට්ටු හෝ සූදු මගින් දිනුම් ලෙස ගෙවූ මුදල් ප්‍රමාණ	14%
අයවීම්, ස්වාභාවික සම්පත් ගෙවුම් (දේ.ආ.ප. 195 වන වගන්තියේ අර්ථ දක්වා ඇති පරිදි) හෝ වාරික මුදලක්	14%
රාජ්‍යභාග (දේ.ආ.ප. 195 වන වගන්තියේ අර්ථ දක්වා ඇති පරිදි)	14%
නිර්වාසික තැනැත්තෙකුට සිදු කරන කුලී ගෙවීම්	14%
නිර්වාසික තැනැත්තෙකුට සිදු කරන රක්ෂණ වාරික ගෙවීමක් හෝ සේවා ගාස්තුවක්	14%
ලාභාංශ	15%

-පිටුව 120-

6.2.1.6 ප්‍රාග්ධන ලාභ බදු අනුපාතය - සමාගම් සඳහා 30%

- අනෙකුත් අය සඳහා 10%

ඉහත මාතෘකාව යටතේ පහත කොටස එක් විය යුතු ය.

2025 අයවැය යෝජනා මගින් තනි පුද්ගලයන් හා හවුල් ව්‍යාපාර සඳහා ප්‍රාග්ධන ලාභ අනුපාතය 10% සිට 15% දක්වා වැඩි කිරීමට යෝජනා කර තිබේ. අනෙකුත් සියලු අස්තිත්ව සඳහා බදු අනුපාතය 30% වේ.

07 වන පරිච්ඡේදය | අනෙකුත් බදු

-පිටුව 134-

පහත සඳහන් පුද්ගලයන් එකතු කළ අගය මත බද්ද සඳහා ලියාපදිංචි විය යුතුය.

පළමු අනු කොටස හා ඉන් පසු ඇති ඡේදය පහත පරිදි සංශෝධනය විය යුතු ය.

- 2024.04.01 දින සිට භාණ්ඩ හා සේවා සැපයුම්කරුවන් (ආනයනකරුවන්, තොග හා සිල්ලර වෙළඳාම ඇතුළත්ව,

වෙළඳාමක්, ව්‍යාපාරයක්, වෘත්තියක් හෝ රැකියාවක් පවත්වා ගෙන යනු ලබන ඕනෑම තැනැත්තෙකුගේ බද්දට යටත් භාණ්ඩ හෝ සේවා සැපයුම්වල වටිනාකම වර්ෂයකට රුපියල් මිලියන 60 ක් හෝ කාර්තුවකට රුපියල් මිලියන 15 ක් ඉක්මවයි නම් එකතු කළ අගය මත බද්ද සඳහා ලියාපදිංචි විය යුතුය.

-පිටුව 137-

7.1.2.3.1 අනිවාර්ය ලියාපදිංචිය (10 වගන්තිය)

වගුව පහත පරිදි සංශෝධනය විය යුතු ය.

	2024.01.01 සිට
මාස 03 ක බදුවන කාලපරිච්ඡේදය	රු. මිලියන 15
මාස 12 ක බදුවන කාලපරිච්ඡේදය	රු. මිලියන 60

-පිටුව 138-

ප්‍රශ්නය 4 හා පිළිතුර 4

පහත පරිදි සංශෝධනය විය යුතු ය.

ප්‍රශ්නය 4

2024.01.01 දින සිට එකතු කල අගය මත බදු සඳහා ලියාපදිංචි වීමේ සැපයුම් සීමාව කුමක්ද?

පිළිතුර 4

මාස 3ක කාලයක දී රු. 15,000,000

මාස 12ක කාලයක දී රු. 60,000,000

-පිටුව 141-

7.2.3 නිදහස් සැපයුම් (8 වගන්තිය)

(i) අනු කොටස අවසානයට පහත කොටස එක්විය යුතු ය.

අත්‍යන්ත්‍ර රෙදිපිළි කර්මාන්තය සඳහා භාවිත කරන ඩයි

-පිටුව 141-

7.2.3 නිදහස් සැපයුම් (8 වගන්තිය)

(ii) අනු කොටසේ දෙවන ඡේදය පහත පරිදි සංශෝධනය විය යුතු ය.

- ගුවන් ප්‍රවාහනය, ජල ප්‍රවාහනය හෝ සංචාරකයින් ප්‍රවාහනය, ටැක්සි සේවා හැර පොදු මඟී ප්‍රවාහන සේවා

-පිටුව 144-

7.3.4 වාර්තා සැපයීම (21 වගන්තිය)

අවසානයට පහත කොටස එක්විය යුතු ය.

2025.07.01 දින සිට සියලු වැට් බදු වාර්තා ඉලෙක්ට්‍රොනිකව ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

-පිටුව 146-

ප්‍රශ්නය 9

2025.03.31 ලෙස දිනය සංශෝධනය විය යුතු ය.

-පිටුව 146-

ප්‍රශ්නය 10

තක්සේරු වර්ෂය 2025 ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.

පිළිතුර 9

තක්සේරු වර්ෂය 2025 ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.

-පිටුව 147-

පිළිතුර 10

තක්සේරු වර්ෂය 2025 ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.

-පිටුව 148-

7.4 සරල කළ එකතු කළ අගය මත බදු ක්‍රමය

අවසානයට පහත ඡේදය එක් විය යුතු ය.

2025 අංක 04 දරණ එකතු කළ අගය මත බදු (සංශෝධන) පනත මගින් 2025.10.01 දින සිට SVAT ක්‍රමය අහෝසි කරන ලද අතර ඒ වෙනුවට අවදානම මත පදනම් වූ ආපසු ගෙවුම් ක්‍රමයක් භාවිත කෙරේ.

-පිටුව 159-

වගුව පහත පරිදි සංශෝධනය විය යුතු ය.

2024 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් කාර්තුව	-	2024 ජුනි 30 හෝ ඊට පෙර
2024 ජුනි 30 දිනෙන් අවසන් කාර්තුව	-	2024 සැප්තැම්බර් 30 හෝ ඊට පෙර
2024 සැප්තැම්බර් 30 දිනෙන් අවසන් කාර්තුව	-	2024 දෙසැම්බර් 31 හෝ ඊට පෙර
2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් කාර්තුව	-	2025 මාර්තු 31 දින හෝ ඊට පෙර

-පිටුව 159-

උදාහරණයේ දිනය 2024.12.31 ලෙස සංශෝධනය විය යුතු ය.